

Spis treści

Wstęp	11
JAROSŁAW DUMANOWSKI	
Oświecenie od kuchni. Jedzenie, smak i wiedza w XVIII w.	23
TERESA KOSTKIEWICZOWA	
Człowiek (elit) oświecenia: między kuchnią a salonem	41

Część pierwsza Kuchnia polityczna

JACEK KORDEL	
O dostęp do wiedzy i władzy. Relacje dyplomatyczne na dworze saskim w okresie regencji Franciszka Ksawerego i w pierwszych latach panowania Fryderyka Augusta III (1764–1779)	55
PAWEŁ ZAJĄC OMI	
Dyplomacja papieska a społeczność żydowska Rzeczypospolitej w połowie XVIII w.	71
MONIKA JUSUPOVIĆ	
Metody tworzenia partii dworskiej na Litwie na przykładzie sejmiku wileńskiego	87

Trudne przypadki posta Wybickiego	103
---	-----

Część druga

Oświeceniowe anomalie i rubieże stołu oświecenia

BARBARA WOLSKA	
Wiersze erotyczno-obsceniczne oświecenia jako fenomen społeczno- -obyczajowy i literacki oraz zapis strategii przekraczania seksualnego tabu ..	117
KRYSTYNA KRAWIEC-ZŁOTKOWSKA	
W świecie wisielców i upiornej wyobraźni Jana Potockiego. Glosa do badań <i>Rękopisu znalezionego w Saragossie</i>	153
DANUTA KÜNSTLER-LANGNER	
Poezja Józefa Baki. O makabrycznym festiwalu istot nieprzyjemnych	169
STANISŁAW ŚWITLIK	
Praktyki żywnościowe w utopii XVIII w.	183
ADAM KUCHARSKI	
Anomalie w przebiegu polskich podróży edukacyjnych XVIII w. – przestrogi i przewiny	197
PAWEŁ MATYASZEWSKI	
<i>Arzas i Ismenia</i> Monteskiusza: obierki <i>Listów perskich</i> czy propozycja nowego menu?	217
JANUSZ RYBA	
„Kulinarny” <i>Rękopis</i>	235
IZABELLA ZATORSKA	
Spod stołu oświecenia: <i>Koty</i> Moncrifa z 1727 r. przeczytane Monteskiuszem z 1721 r.	247
MAŁGORZATA SOKOŁOWICZ	
Literackie „okruszki”, literackie „obierki”. Obraz Egiptu w <i>Pielgrzymce ks. Józefa Drohojowskiego</i>	265

Część trzecia

Buduarowe strategie.

Między towarzyską konwencją a polityczną rozgrywką

DARIUSZ ROLNIK	
Niewiasty w świecie „małej” polityki w czasach stanisławowskich. Przykład Marianny Chmarzyny, wojewodziny mińskiej	285
EWA DANOWSKA	
„Wielka mądrocha”. Katarzyna z Potockich Kossakowska (1722–1803) ...	305
KATARZYNA JAGIELŁO-JAKUBASZEK	
Urszula z Zamoyskich Mnischowa i kulisy wizyty króla Stanisława Augusta Poniatowskiego w Wiśniowcu w 1787 r.	315
AGNIESZKA LASZCZAK-SŁABY	
Anna Dobrogniewa z Jabłonowskich Lanckorońska (1745–1782), kasztelanowa kijowska. Baczna komentatorka życia salonowego w drugiej połowie XVIII w.	333
PAWEŁ IGNACZAK	
Sztuka buduaru? Funkcje dzieł amatorskich polskich arystokratek drugiej połowy XVIII w. – rekonesans badawczy	347

Część czwarta

Nieoczywiste przestrzenie polskiego oświecenia

FILIP WOLAŃSKI	
Nieoczywistość Orientu. Inność kulturowa Imperium Osmańskiego w relacjach polskich legacji dyplomatycznych w XVIII w.	365
KLAUDIA SOCHA	
Rzeczpospolita pięciu alfabetów	379
MAŁGORZATA CHACHAJ	
Uwagi o genezie i recepcji <i>Pieśni dla ludu</i> Juliana Ursyna Niemcewicza	397
PAULINA PODOLSKA	
Szubrawstwo od kuchni. O pismach skonfiskowanych Ignacemu Szydłowskiemu	417

Część piąta

Polski wiek XVIII jako przedmiot badań porównawczych.

Od studiów przypadków ku próbom syntezy

MICHAŁ ZWIERZYKOWSKI

- Polskie drogi do budowy sprawnego państwa w XVIII w. Refleksje na temat przemian instytucji centralnych i terenowych Rzeczypospolitej na tle europejskich badań „oddolnego budowania państwa” 435

ANNA GRZEŚKOWIAK-KRWAWICZ

- Polska myśl polityczna wobec oświeceniowych teorii państwa. Recepcja – dialog – odrzucenie? 451

KATARZYNA GRZYMAŁA

- Adama Wawrzeńca Rzewuskiego Kasztelana Witebskiego o Formie Rządu republikańskiego Myśli* – między starszszlachecką cnotą a russowskim afektem 473

MAGDALENA KINGA GÓRSKA

- Inskrypcja w XVIII w. jako odzwierciedlenie przemian estetycznych i kulturowych 485

MARCIN CIENSKI

- Literatura polskiego oświecenia w perspektywie europejskiej. Wokół stanu i perspektyw badań 505

Część szósta

Scena muzyczna od kuchni

AGNIESZKA KOZYRA

- Muzyczność w teatrze Wojciecha Bogusławskiego jako element jego strategii marketingowej 523

JOLANTA DYGUŁ

- La bella verità*: Carlo Goldoni o teatrze muzycznym 539

ALEKSANDRA KAJDAŃSKA

- „Bon air, grâce modeste” – Gottfried Taubert i jego instrukcje na temat etykiety i tańca w XVIII w. 553

Część siódma

Poeci od kuchni – badania nad poezją

ROMAN DĄBROWSKI

- O estetycznej kuchni autorów późnooświeceniowych poematów 569

ŻANNA NIEKRASZEWICZ-KAROTKAJA

- „Przypatrzyć się ptakom podniebnym”: „ptasia kuchnia” adaptacji piosenek ludowych w kulturze poetyckiej XVIII w. 587

BOŻENA MAZURKOWA

- Warsztatowe wariacje Franciszka Dionizego Książnika w poetyckich odsłonach *Erotyków* 607

WOJCIECH KALISZEWSKI

- Portret poety leniwego. Stanisław Trembecki i jego pisanie 625

KRYSZYNA MAKSYMOWICZ

- Poezja okolicznościowo-polityczna wobec biskupa wileńskiego Ignacego Massalskiego 639

MARIA JANOSZKA

- Pieniądz, zysk i dar. Dyskurs ekonomiczny w *Wierszach różnych* Ignacego Krasickiego 663

PAWEŁ PLUTA

- „Literacki stół” Józefa Maksymiliana Ossolińskiego 683

Dokąd zmierza wiek XVIII?

TERESA KOSTKIEWICZOWA

- Dokąd zmierza wiek XVIII? 699

JERZY DYGDAŁA

- Dokąd zmierzają polskie badania nad XVIII w. (historia polityczna i społeczno-gospodarcza) 703

FRANÇOIS ROSSET

- Głos w dyskusji panelowej podczas IV Kongresu Polskiego Towarzystwa Badań nad Wiekiem Osiemnastym 711